

prima instanță: R. Mazureț
instanța de apel: D. Stănilă, E. Rățoi, G. Liulca

dosarul nr. 2ra-848/18

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Serebrian, Anei Ghinda, Galinei Jurchina și Svetlanei Traghira împotriva lui Serghei Chilivnic, Galinei Burlac, Alexei Ceban, Galinei Stepan Chilivnic, Oleg Chilivnic, Victor Gracev, Victor Jitari, Victor Macinschi, Valeriu Smetaniuc, Galinei Traghira, Galinei Alexei Chilivnic, Semion Chilivnic, Vasilii Mariniuc, Andrei Mariniuc și Alexandrei Mariniuc cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018 prin care a fost respins apelul declarat de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Ocnîța din 19 ianuarie 2017, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 11 iunie 2015, Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Chilivnic, Galinei Burlac, Alexei Ceban, Galinei Chilivnic, Oleg Chilivnic, Semion Chilivnic, Victor Gracev, Victor Jitari, Galinei Jurchina, Victor Macinschi, Valerii Smetaniuc, Galinei Traghira, Anei Ghinda și Galinei Chilivnic cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote – părți.

În motivarea acțiunii au invocat că potrivit extrasului din procesul – verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de privatizare a bunurilor ÎA „CAP Dnestrovschii” din 26 mai 2000, a fost distribuit patrimoniul deținătorilor cotelor părți valorice și reprezentantului a 32 de persoane – Serghei Chilivnic, căruia i-au revenit bunuri în

sumă totală de 527214 lei. Din aceste 32 de persoane o parte din ele au decedat, iar în viață sunt numai reclamantii.

Remarcă reclamantii că dâșii fac parte din grupul reprezentat de către Serghei Chilivnic, în care figurau rudele lor decedate, ei fiind moștenitori.

Evidențiază că potrivit extrasului din lista proprietarilor cotelor părți valorice reprezentate de Serghei Chilivnic, reclamantilor le revine cota parte valorică în sumă de 92967 lei, dintre care din clădiri și edificii le revin - 68077 lei, mașini și utilaje - 21205 lei, iar din mijloace de transport - 3685 lei.

Susțin că manifestă intenția de a împărți bunul proprietate comună pe cote - părți pentru a avea posibilitate de a se folosi de averea - proprietate privată.

Afirmă că grupului reprezentat de Serghei Chilivnic îi aparține următoarea avere mobilă și imobilă: tractor MTZ 82 - 38500 lei, tractor T 40 - 5500 lei, remorcă - 3601 lei, VUK -2500 lei, semănătoare - 7350 lei, KSG - 1900 lei, BDST - 450 lei, plug - 1120 lei, autocar - 1100 lei, stropitoare - 3080 lei, ZJV - 960 lei, tăvăluc - 380 lei, MVU - 1880 lei, SV1 -170 lei, ȘP3 - 600 lei, ZIL - 12002 lei, în total suma de 69051 lei și imobil: depozit - 96766 lei, frigider - 37690 lei, ABK - 51072 lei, pasaj - 1747 lei, cantină 50 locuri - 21504 lei, cantină casă de nunți - 12902 lei, în total suma de 221681 lei.

Precizează că dâșele s-au adresat cu cerere prealabilă către reprezentantul Serghei Chilivnic pentru a aplana acest litigiu pe cale amiabilă, însă acesta n-a dorit să le răspundă în scris, nici să soluționeze litigiul.

Tot pe acest caz, susțin că s-au adresat la Procuratura r-lui Ocnița, deoarece sunt încălcate drepturile lor de proprietar, unde li s-a propus să se adreseze în instanța de judecată.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 344, 347, 357, 361, 374 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, partajarea averii comune pe cote – părți prin atribuirea din averea mobilă a tractorului MTZ 82 - 38500 lei și din averea imobilă - (depozit pentru fructe nr. 9) construcție de bază nr. cadastral 01 lit. A cu suprafața de 1660,6 m.p., amplasat pe un teren cu nr. cadastral XXXXX în sat. Calarașovca r-nul Ocnița în sumă de 33000 lei în mărime de 1/3 în natură, frigider 6,3 mii tone, nr. de inventariere 3447 la costul de 37690 lei care este inclus în planul geometric nr. 01 construcție frigider cu suprafața de 72972 m.p., 02 cu construcție accesorie (bloc administrativ) cu suprafața de 476,9 m.p., și 03 construcție accesorie (depozit) cu suprafața de 292,6 m.p., amplasat pe un teren cu suprafața de 3,5738 ha, nr. cadastral XXXXX, revenindu-le în mărime de 21467 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ocnița din 10 decembrie 2015 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira, casată hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare, în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La 6 decembrie 2016, Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira au depus cerere de modificare a obiectului acțiunii, solicitând

atribuirea următoarelor bunuri: depozit pentru fructe nr. 9, construcție de bază nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 1660,6 m.p., amplasat pe terenul cu nr. cadastral XXXXX situat în sat. Berezovca com. Calarașovca r-nul Ocnița în sumă de 55277 lei; clădire de producere frigider de 6,3 mii tone cu nr. de inventar 3447, număr cadastral XXXXX, cu suprafața de 72972 m.p., în sumă de 37690 lei; clădire administrativă cu nr. cadastral XXXXXX, cu suprafața de 476,9 m.p.; depozit construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 292,6 m. p., amplasat pe terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 3,1925 ha, situat în com. Calarașovca r-nul Ocnița, precum și atribuirea în totalitate a frigiderului.

De asemenea, prin cererea de modificare a obiectului acțiunii, Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira au modificat și cercul de pârâți, prin indicarea în calitate de copârâți pe Serghei Chilivnic, Galina Burlac, Alexei Ceban, Galina Chilivnic, Oleg Chilivnic, Victor Gracev, Victor Jitari, Victor Macinschi, Valeriu Smetaniuc, Galina Traghira, Galina Chilivnic, Semion Chilivnic, Vasilii Mariniuc, Andrei Mariniuc, Alexandra Mariniuc, intervenient accesoriu IFS Ocnița.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 19 ianuarie 2017 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 2 mai 2017 a fost respins apelul declarat de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 19 ianuarie 2017.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 8 noiembrie 2017 a fost admis recursul declarat de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira, casată decizia Curții de Apel Bălți din 2 mai 2017, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018 a fost respins apelul declarat de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 19 ianuarie 2017.

La 2 martie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au examinat cauza neobiectiv și părtinitor.

Afirmă că prin neatribuirea cotei valorice, le-au fost încălcate drepturile garantate de prevederile art. 46 din Constituția RM.

Remarcă că instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat prevederile art. 26 CPC, arbitrar au examinat cauza și eronat au interpretat legea.

Consideră că instanța de apel trebuia să respecte prevederile art. 115 și 119 Cod civil în redacția din 1964, mai mult ca atât, instanța de recurs anume din aceste considerente a restituit cauza pentru a fi aplicate prevederile din Codul civil în redacția din 1964.

Evidențiază că la emiterea actelor judecătorești contestate nu au fost elucidate și constatate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, fiind încălcate și aplicate greșit normele de drept material și de drept procedural.

Cu referire la prevederile art. 6 paragraful 1 din CEDO, reiterează că le-a fost îngădit accesul liber la justiție prin respingerea cererilor, ceea ce a dus la o încălcare gravă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurențele s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 2 martie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, în termenul legal.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei și anume extrasul din procesul-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole „CAP Dnestrovschii” din 26 mai 2000, s-a hotărât de a distribui în proprietate privată, deținătorilor cotelor-părți valorice din întreprinderea „CAP Dnestrovschii”, bunurile rămase în sumă totală de 11479096 lei, luându-se în considerație rezultatele concursului de distribuire a părților active a patrimoniului, la fel s-a hotărât ca grupul format din 32 de persoane, reprezentate de Serghei Chilivnic să i se distribuie patrimoniu în sumă de 572214 lei (f. d. 17 vol. I).

Este cert și faptul că în temeiul actului de primire-transmitere a fondurilor fixe și circulante primite în proprietate privată, conform hotărârii nr. 3 a comisiei de privatizare din 21 februarie 2000 de la „CAP Dnestrovschii”, reprezentantului grupului Serghei Chilivnic, i-au fost transmise bunurile mobile: tractor MT3-82 în valoare de 38500 lei, tractor T-40 în valoare de 5500 lei, remorcă în valoare de 3600 lei, echipamentul de vibrare БУК-3 în valoare de 2500 lei, semănătoare în valoare de 7350 lei, cultivator КСГ-5 în valoare de 1900 lei, plug în valoare de 1120 lei, boronă în valoare de 450 lei, încărcător (погрузчик) în valoare de 1100 lei, stropitoare „Мопова” în valoare de 3080 lei, stropitoare ЗЖВ-3.2 în valoare de 960 lei, stropitoare МБУ-5 în valoare de 1840 lei, tăvăluc ЗККТ-6 în valoare de 380 lei, mașină de strâns ramuri СВ-1, în valoare de 170 lei, ЦП-3, în valoare de 600 lei, iar în total 69050 lei, mijlocul de transport ЗИЛ 130 în valoare de 12000 lei, iar în total mijloacele fixe în sumă de 131772 lei (f. d. 189 vol. I).

Totodată, potrivit actului de primire-transmitere a fondurilor fixe și circulare, primite în proprietate privată, conform hotărârii nr. 2 a Comisiei de privatizare din 26 mai 2000, reprezentantului grupului Serghei Chilivnic i-au mai

fost transmise: depozit pentru fructe nr. 9 – în sumă de 96768 lei, frigider 6,3 mii tone, nr. inventar 3447 în sumă 37690 lei, АБК clădire administrativă cu nr. de inventar 3449 în sumă de 51072 lei, pasaj (проходная) în sumă de 1747 lei, cantină 50 loc. în valoare de 21504 lei, cantină (casă de nunți) – 12902 lei, în total în sumă de 221681 lei (f. d. 190 vol. I).

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Serghei Chilivnic, Galinei Burlac, Alexei Ceban, Galinei Stepan Chilivnic, Oleg Chilivnic, Victor Gracev, Victor Jitari, Victor Macinschi, Valeriu Smetaniuc, Galinei Traghira, Galinei Alexei Chilivnic, Semion Chilivnic, Vasilii Mariniuc, Andrei Mariniuc, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Ocnița, cu ulterioarele concretizări, Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira au solicitat atribuirea următoarelor bunuri: depozit pentru fructe nr. 9, construcție de bază cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 1660,6 m.p., amplasat pe terenul cu nr. cadastral XXXXX situat în sat. Berezovca com. Calarașovca r-nul Ocnița în sumă de 55277 lei; clădire de producere frigider de 6,3 mii tone cu nr. de inventar 3447, număr cadastral XXXXX, cu suprafața de 72972 m.p., în sumă de 37690 lei; clădire administrativă cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 476,9 m.p.; depozit construcție accesorie cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 292,6 m. p., amplasat pe terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 3,1925 ha, situat în com. Calarașovca r-nul Ocnița, precum și atribuirea în totalitate a frigiderului.

Fiind investită cu judecarea cauzei, de către prima instanță, prin hotărârea Judecătoreiei Edineț sediul Ocnița din 19 ianuarie 2017, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira, instanța de apel, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect a ajuns la concluzia legalității hotărârii primei instanțe.

În susținerea temeiniciei soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare, instanța de recurs reține prevederile art. 114 Cod civil, în redacția legii din anul 1964, în vigoare la data privatizării bunurilor întreprinderii „CAP Dnestrovschii”, potrivit cărora bunurile pot aparține cu titlu de proprietate comună la două sau mai multe colhozuri ori altor organizații cooperatiste și celorlalte organizații obștești, sau statului și unuia ori mai multor colhozuri sau altor organizații cooperatiste și celorlalte organizații obștești, sau la doi ori mai mulți cetățeni. Există proprietate comună în cote definite (proprietate pe cote-părți) sau fără cote definite (proprietate în devălmășie).

Conform dispozițiilor art. 1 din Legea cu privire la privatizare nr. 627 din 4 iulie 1991, în vigoare la data privatizării bunurilor „CAP Dnestrovschii”, privatizarea este un proces de transmitere a bunurilor ce constituie domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, denumite în continuare bunurile statului sau ale unităților administrativ-teritoriale, în proprietate privată, prin modalitățile prevăzute de prezenta lege.

Potrivit art. 23 alin. (1) din aceeași lege, dreptul de proprietate asupra obiectivelor privatizate apare în conformitate cu legislația în vigoare sau cu clauzele contractului de vânzare-cumpărare.

Raportând la caz dispozițiile enunțate, în coroborare cu materialul probator anexat, instanța de recurs constată că instanța de apel just a concluzionat asupra temeiniciei concluziei primei instanțe cu privire la netemeinicia acțiunii depuse de Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira.

Astfel, se va reține că deși la materialele dosarului recurenței au anexat certificatul nr. 355 din 21 ianuarie 2014, eliberat de către Consiliul comunal Calarașovca r-nul Ocnița, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 4905 și 4907 din 3 iunie 2008, din care rezultă că Lidia Serebrian deține cu drept de proprietate, cota valorică a întreprinderii „CAP Dnestrovschii”, în sumă de 19226 lei, certificatul nr. 369 din 4 martie 2014, eliberat de către Consiliul comunal Calarașovca r-nul Ocnița, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 652 și 653 din 3 februarie 2014 și a contractului de donație nr. 654 din 3 februarie 2014, din care rezultă că Svetlana Traghira deține cu drept de proprietate, din cota valorică a întreprinderii „CAP Dnestrovschii”, în sumă de 17876 lei, certificatului nr. 391 din 21 octombrie 2014, eliberat de către Consiliul comunal Calarașovca r-nul Ocnița, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 3916 din 21 octombrie 2014, din care rezultă că Svetlana Traghira, Vasilii Mariniuc, Andrei Mariniuc, Alexandr Mariniuc, Semion Mariniuc, dețin cu drept de proprietate, fiecare câte 1/5 cotă-parte din cota valorică a întreprinderii „CAP Dnestrovschii”, în sumă de 22165 lei, certificatul nr. 356 din 21 ianuarie 2014 eliberat de către Consiliul comunal Calarașovca r-nul Ocnița, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 90 și 97 din 22 aprilie 2010, din care rezultă că Galina Jurchina deține cu drept de proprietate, cota valorică a întreprinderii „CAP Dnestrovschii”, în sumă de 6620 lei și certificatul nr. 357 din 21 ianuarie 2014 eliberat de către Consiliul comunal Calarașovca r-nul Ocnița, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 191 din 17 ianuarie 2005 și extrasului din arhiva raională Ocnița nr. 102, 103 din 22 aprilie 2010, din care rezultă că Anna Ghinda deține cu drept de proprietate cota valorică a întreprinderii „CAP Dnestrovschii” (f. d. 11 vol. I, 12 vol. I, 13 vol. I, 14 vol. I, 15 vol. I), actele menționate nu denotă incontestabil dobândirea de către recurenți a dreptului de proprietate, în modul prevăzut de lege, asupra cotelor-părți din bunurile imobile în litigiu.

Or, circumstanțele statuate în cauză, conturează cu certitudine că atribuirea Lidiei Serebrian, Anei Ghinda, Galinei Jurchina și Svetlanei Traghira a cotelor-părți din bunurile cu statut de cotă valorică și anume, depozitul pentru fructe nr. 9, construcție de bază cu nr. cadastral XXXXX amplasat pe terenul cu nr. cadastral XXXXX situat în sat. Berezovca com. Calarașovca r-nul Ocnița, mod de folosință depozit, în Registrul bunurilor imobile este înregistrat cu drept de proprietate privată după Margarita Curici în proporție de 12,11 % cota-parte, drept înregistrat la data de 4 iulie 2012, în baza certificatului de proprietate privată nr. 276 din 29 mai 2012, și după Alexei Titov, în proporție de 18,94 % cota-parte, drept înregistrat la data de 18 februarie 2013, în baza contractului de vânzare-cumpărare

nr. 1082, 1085, 1088, 1091 și 1094 din 14 februarie 2013, fapt ce se confirmă prin extrasul din registrul bunurilor imobile (f. d. 58-59 vol. II).

În același timp, certificatul din Registrul bunurilor imobile, eliberat la 19 octombrie 2016, atestă că bunul imobil, cu numărul cadastral XXXXX, a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile după administrația publică locală, în baza deciziei nr. 5/2 din 6 iunie 2012, la data de 11 ianuarie 2007 (f. d. 55-56 vol. II).

Și tot din acest certificat rezultă că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX figurează ca clădire administrativă, dreptul de proprietate nefiind înregistrat din lipsa solicitării, iar dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, care la rândul său este înregistrată ca clădire administrativă, indică asupra unei cote neînregistrate de 43,79 %, iar cota-parte de 49,79 % care este înregistrată, o deține cu drept de proprietate Zoia Romaniuc în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 7115, 7117, 7119, 7121, 7123, 7125, 7127 și 7130 din 12 august 2013, drept care a fost înregistrat la data de 5 februarie 2014, iar la 01 martie 2016 după Zoia Romaniuc a fost înregistrată și cota-parte din acest bun imobil în mărime de 6,42 % (f. d. 55-56 vol. II).

Iar bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX este înregistrat ca depozit, bun care a fost înregistrat la data de 20 ianuarie 2010 cu cota-parte 1/8 după Vasili Tcaci, Zinaida Tcaci, Ecaterina Tcaci și Inna Tcaci, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 263 din 20 ianuarie 2010, iar la data de 21 februarie 2010 a fost înregistrată cota-parte de 1/2 din acest bun după Inna Tcaci în baza certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietate comună nr. 261 din 20 ianuarie 2010.

În circumstanțele descrise, la caz, important este de reținut și prevederile art. 132 Cod civil, în redacția legii din anul 1964, potrivit căroră dreptul de proprietate (dreptul de administrare operativă) se naște la dobânditorul de bază de contract al bunurilor din momentul transmiterii obiectului, dacă legea sau contractul nu prevede altceva. *Dacă contractul de înstrăinare a lucrului trebuie să fie înregistrat, dreptul de proprietate ia naștere din momentul înregistrării.*

Totodată, și dispozițiile art. 240/2 Cod civil, în redacția legii din anul 1964, stipulează că contractul de înstrăinare a imobilului proprietate a persoanelor fizice sau juridice trebuie să fie autentificat pe cale notarială și înregistrat în decurs de trei luni la biroul teritorial de inventariere tehnică.

Raportând aceste norme de drept la caz, este indubitabil că, odată transmise de către stat deținătorilor, cotele-părți valorice ale bunurilor imobile urmau în mod obligatoriu a fi supuse, de către persoanele fizice, înregistrării cu drept de proprietate la biroul teritorial de inventariere tehnică.

Pe când, la caz, persoanele decedate, succesorii căroră au devenit Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira, ca deținători ai cotelor-părți din averea transmisă de către stat, urmare a privatizării patrimoniului agricol, nu au înregistrat dreptul lor de proprietate asupra cotelor-părți din bunurile imobile la biroul teritorial de inventariere tehnică.

Astfel fiind, este de relevat că, deși Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira dispun de certificatele de proprietate privată a

cotelor-părți valorice, acestea constituie în sine niște acte translative de proprietate, or, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile ia naștere din momentul înregistrării acestora, în modul stabilit de lege la organul cadastral.

Mai mult că și dispozițiile art. 5 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, *în vigoare la acel moment*, stipulau expres că sunt supuse înregistrării obligatorii bunurile imobile și drepturile asupra lor indicate la art. 4 alin. (2), (3) și (4).

Iar alin. (2) a normei supra citate, prevede că înregistrarea bunului imobil și a drepturilor asupra lui se efectuează exclusiv de către organul cadastral teritorial în a cărui rază de activitate se află bunul imobil.

Față de toate aceste considerente, instanța de recurs constată că atât prima instanță, cât și instanța de apel just au concluzionat că Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira nu sunt în drept de a solicita partajul bunurilor, în condițiile în care acestea nu au devenit proprietari ai bunurilor, prin înregistrarea dreptului de proprietate, în modul stabilit de lege.

Or, în condițiile art. 119 din Cod civil, în redacția legii din anul 1964, fiecare din coproprietarii unei proprietăți comune pe cote-părți are dreptul se ceară separarea cotei sale din bunurile comune. În cazul când nu s-a ajuns la un acord cu privire la modul separării în urma acțiunii oricărui coproprietar, bunurile vor fi împărțite în natură, dacă aceasta e posibil fără a se aduce daune disproporționate destinației lor economice. În caz contrar coproprietarul care cere separarea va primi o compensație bănească. Separarea cotei-părți din proprietatea comună pe cote-părți asupra unei case de locuit trebuie să fie autentificată de notar și înregistrată la comitetul executiv al Sovietului local de deputați ai norodului.

Ca consecință, din sensul normei de drept citate, rezultă că numai coproprietarii au dreptul să ceară separarea cotei sale din bunurile comune.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Lidia Serebrian, Ana Ghinda, Galina Jurchina și Svetlana Traghira.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018 și hotărârea Judecătorei Edineț sediul Ocnița din 19 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Serebrian, Anei Ghinda, Galinei Jurchina și Svetlanei Traghira împotriva lui Serghei Chilivnic, Galinei Burlac, Alexei Ceban, Galinei Stepan Chilivnic, Oleg Chilivnic, Victor Gracev, Victor Jitari, Victor Macinschi, Valeriu Smetaniuc, Galinei Traghira, Galinei Alexei Chilivnic, Semion Chilivnic,

Vasilii Mariniuc, Andrei Mariniuc și Alexandrei Mariniuc cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu